

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

**ស្តីពី ស្ថានភាពពលរដ្ឋកៀសស័ក និងផលប៉ះពាល់លើតំបន់ស៊ីវិលកម្ពុជា
គិតមកត្រឹមព្រឹកថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦**

ក្រសួងមហាផ្ទៃ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សូមជម្រាបជូនសាធារណជនជាតិ និងអន្តរជាតិជ្រាបថា ចាប់តាំងពីបទឈប់បាញ់រវាងកម្ពុជា និងថៃ បានចូលជាធរមាន កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៥ ផ្នែកតាមសេចក្តីប្រកាសរួមនៃកិច្ចប្រជុំពិសេសលើកទី៣ របស់គណៈកម្មាធិការព្រំដែនទូទៅ (GBC) ភាគីថៃពុំបានអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចបទឈប់បាញ់នេះឱ្យបានពេញលេញ និងស្មោះត្រង់ឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ យោធាថៃបាននឹងកំពុងបន្តរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាពទឹកដីកម្ពុជា តាមរយៈការកាន់កាប់ទីតាំងស៊ីវិល ការបំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិពលរដ្ឋស៊ីវិល និងការរារាំងប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាមិនឱ្យលេចចេញទៅកាន់លំនៅឋានដើមវិញ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ សូមធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទិន្នន័យបឋម គិតត្រឹមព្រឹកថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦ ដូចខាងក្រោម៖

១- ស្ថានភាពជនកៀសស័ក និងការរំលោភលើច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ៖ ក្នុងចំណោមជនកៀសស័កសរុបជាង៦៤០.០០០នាក់ នៅមានប្រជាពលរដ្ឋចំនួន១៨.៧០៣នាក់ទៀត (ក្នុងនោះមានស្ត្រី៩.៤៣៧នាក់ និងកុមារ៦.០៦៦នាក់) មិនទាន់អាចវិលត្រឡប់ទៅកាន់ភូមិករណី និងលំនៅឋានដើមវិញ ដោយសារការរារាំងពីសំណាក់យោធាថៃ។ ការរារាំង និងការមិនអាចវិលត្រឡប់នេះ មិនមែនជាផលប៉ះពាល់ដោយចេតនានៃជម្លោះនោះទេ ប៉ុន្តែជាលទ្ធផលផ្ទាល់នៃការបន្តកាន់កាប់ដោយខុសច្បាប់ពីសំណាក់យោធាថៃមកលើភូមិឋានស៊ីវិល និងការចូលកម្ទេចផ្ទះសំបែង ទ្រព្យសម្បត្តិពលរដ្ឋ បន្ទាប់ពីបទឈប់បាញ់បានចូលជាធរមាន។ សកម្មភាពទាំងនេះ ក៏បានរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងស៊ីណៃ ឆ្នាំ១៩៤៩ ដែលបានហាមឃាត់ដាច់ខាតការបណ្តេញចេញ ការផ្ទេរដោយបង្ខំ និងការជម្លៀសជនស៊ីវិលពីទីកន្លែងដែលត្រូវកាន់កាប់។

២- ការខូចខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងការផ្អាកសេវាសាធារណៈជាមូលដ្ឋាន៖ អំពើឈ្លានពាន និងការបន្តកាន់កាប់ដោយខុសច្បាប់របស់ភាគីថៃ បានបង្កការខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ និងឯកជនព្រមទាំងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌កម្ពុជា។ ក្នុងនោះ ទ្រព្យសម្បត្តិឯកជន ខូចខាតជាបឋម រួមមាន ផ្ទះ១.៥៥៨ខ្នង អគារស៊ីវិល៧ សណ្ឋាគារ/អគារស្នាក់នៅ១០ ស្ថានីយប្រេង៤ ផ្សារឯកជន១ ថយន្ត៣៤គ្រឿង ម៉ូតូ១០គ្រឿង លានទិញជំឡុង១ ឃ្លាំងទំនិញ១ បង្គោលអង្កតែនទូរស័ព្ទ៣៩ និងប្រព័ន្ធទឹកស្អាត៦កន្លែង ដែលជាការរំលោភទាំងស្រុងលើសិទ្ធិម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ និងសិទ្ធិរស់នៅដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស (UDHR) ឆ្នាំ១៩៤៨។ ជាមួយគ្នានេះ ទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ខូចខាតជាបឋម រួមមាន សាលារៀន២៦ មន្ទីរពេទ្យ/មណ្ឌលសុខភាព១៤ អគាររដ្ឋបាល៧៤ វត្តអារាម១៩ សាលាធនាគារ១ រូបសំណាក២ ថយន្ត១គ្រឿង ស្ពាន៥ ផ្លូវ៨៧ខ្សែ ផ្សារ១ បណ្តាញបញ្ជូនអគ្គិសនី៣កន្លែង និងប្រាសាទបុរាណចំនួន៤កន្លែង ដែលជាការរំលោភទាំងស្រុងលើអនុសញ្ញាទីក្រុងឡាអេ ឆ្នាំ១៩៥៤ ស្តីពីការការពារសម្បត្តិវប្បធម៌ និងបេតិកភណ្ឌពិភពលោក។ បន្ថែមលើនេះ ការបន្តបិទទ្វារសាលារៀនសរុប១៥កន្លែង និងមណ្ឌលសុខភាព/មន្ទីរពេទ្យ៧កន្លែង ក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យ បន្ទាយមានជ័យ និងព្រះវិហារ បានធ្វើឱ្យកុមារ និងប្រជាពលរដ្ឋបាត់បង់សិទ្ធិទទួលបានការសិក្សា និងសេវាថែទាំសុខភាពជាមូលដ្ឋាន។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គាំទ្រការតវ៉ារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលជាផ្លូវការបន្ថែមទៀតចំពោះការបន្តរំលោភបំពានរបស់ប្រទេសថៃលើអធិបតេយ្យ និងបូរណភាពទឹកដីរបស់កម្ពុជានៅតាមបណ្តោយព្រំដែន។ ជាក់ស្តែង

នៅថ្ងៃទី២២ និងថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធថៃបានបញ្ជូនគ្រឿងចក្រធុនធ្ងន់ចូលទឹកដី កម្ពុជា ដើម្បីដឹកប្រឡាយនៅតំបន់ចូកគ្រួស ក្នុងភូមិថ្មដួន ឃុំគោកមន ស្រុកបន្ទាយអំពិល ខេត្តឧត្តរមានជ័យ។ ការ រំលោភបំពាននេះ បានកើតឡើងស្របពេលនឹងដំណើរទស្សនកិច្ចដោយគ្មានការអនុញ្ញាតរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីថៃ មក កាន់តំបន់អានសេៈ នៃខេត្តព្រះវិហារ កាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦។ សកម្មភាពខាងលើ បង្ហាញយ៉ាង ជាក់ច្បាស់អំពីការរំលោភបំពានលើអធិបតេយ្យ និងបូរណភាពទឹកដីកម្ពុជា ដូចបានកំណត់ និងខណ្ឌសីមា ផែនទីខ្នាត ១:២០០.០០០ ផលិតដោយគណៈកម្មការកំណត់ព្រំដែនរវាងឥណ្ឌូចិន និងសៀម និងមាត្រា៥ នៃអនុស្សរណៈនៃ ការយោគយល់គ្នា ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០០ ព្រមទាំងចំណុចទី១ ស្តីពីការកាត់បន្ថយភាពតានតឹង ក្នុង សេចក្តីប្រកាសរួមនៃកិច្ចប្រជុំពិសេសលើកទី៣ របស់គណៈកម្មការព្រំដែនទូទៅ (GBC) ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៥។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សូមប្រកាសគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹង **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានព្រឹទ្ធសភា** ដែលក្នុងពិធីបើកសន្និសីទប្រធានសភានៃអន្តរសភា លើកទី២ (ISC-2) កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦ បានសង្កត់ធ្ងន់ថា សភាមិនត្រូវដើរតួត្រឹមតែជាម៉ាស៊ីនអនុម័តច្បាប់ដោយអកម្ម ឬជាអ្នកឈរ មើលបែត្តិនោះឡើយ ប៉ុន្តែត្រូវសកម្មជំរុញការទូតសភា ដើម្បីការពារ និងលើកស្ទួយប្រព័ន្ធពហុភាគីនិយម។ ក្នុង ន័យនេះ សូមមជ្ឈដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិចូលរួមគាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ **សម្តេចតេជោ** ដែលបានស្នើថ្នាក់ដឹកនាំ ISC ពិចារណាបង្កើតក្រុមអ្នកសង្កេតការណ៍សភាសម្រាប់បទឈប់បាញ់ ដោយផ្អែកជាមួយយន្តការដែលមានស្រាប់ ដើម្បីធានាថាការត្រួតពិនិត្យជាអន្តរជាតិមានភាពរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការទប់ស្កាត់ការប៉ះទង្គិចគ្នាតាមព្រំដែនខ្នាតតូច មិនឱ្យរីករាលដាលទៅជាសង្គ្រាមរ៉ាំរ៉ៃ។

ក្នុងក្របខណ្ឌជម្លោះព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ **ក្រសួងមហាផ្ទៃ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា** គាំទ្រពេញទំហឹង **សម្តេច មហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃកម្ពុជា** ដែលក្នុងពិធីបើកសន្និសីទ ISC ដូចគ្នា បានធ្វើកំណត់ត្រាផល សុខសន្តិភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងរយៈពេលជាង២០ឆ្នាំ ប៉ុន្តែត្រូវបានបំផ្លាញដោយអំពើឈ្លានពានរបស់កងកម្លាំងប្រដាប់ អាវុធថៃចំនួន២លើកផ្ទុះៗ តាំងពីពាក់កណ្តាលរហូតដល់ចុងឆ្នាំ២០២៥ បណ្តាលឱ្យពលរដ្ឋប្រមាណ២០.០០០នាក់ មិនទាន់អាចត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញបាន ដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ។ ជាក់ស្តែង ទោះបីជាមានកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុង គូឡាឡាពួរ ថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៥ និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម ថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៥ ដែលកំណត់ឱ្យ គណៈកម្មការព្រំដែនរួម (JBC) កម្ពុជា-ថៃ វាស់វែង និងបោះបង្គោលព្រំដែនឡើងវិញ ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ ជម្លោះនិងជួយប្រជាជនឱ្យបានត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញដោយសុវត្ថិភាពយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏រហូតមកដល់ពេលនេះ ការងារ បោះបង្គោលព្រំដែនដោយ JBC មិនទាន់បានកើតឡើងនៅឡើយដែរ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គាំទ្រសេចក្តីប្រកាសទីក្រុងភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦ ស្តីពីសន្និសីទប្រធានសភានៃអន្តរសភាលើកទី២ (ISC-2) ជាពិសេសការប្តេជ្ញាចិត្ត គោរព និងលើកកម្ពស់ការ ប្រតិបត្តិតាមច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំងធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ និងគាំទ្រការដោះស្រាយវិវាទដោយសន្តិវិធីតាម រយៈកិច្ចសន្ទនា ការពិគ្រោះយោបល់ ការចរចា ការសម្រុះសម្រួល និងមធ្យោបាយសន្តិវិធីផ្សេងទៀតស្របតាមច្បាប់ អន្តរជាតិ រួមទាំងធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សូមសង្កត់ធ្ងន់ថា ផ្អែកតាមគោលការណ៍ច្បាប់អន្តរជាតិ «ដរាបណា អ្នក ដែលកំពុងកាន់កាប់ខុសច្បាប់ ត្រូវបានតវ៉ាប្រឆាំងជានិច្ចដោយម្ចាស់ដែនដី ដរាបនោះអ្នកដែលកំពុងកាន់កាប់ដោយខុស ច្បាប់ នឹងមិនទទួលបានសិទ្ធិកាន់កាប់ស្ថាពរឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ ដរាបណាម្ចាស់ដែនដីនៅតែប្រឆាំងតវ៉ាជានិច្ច ដរាប នោះ ខ្លួនមិនបាត់បង់សិទ្ធិដោយការផុតអាជ្ញាយុកាលឡើយ»។ ហេតុដូច្នេះ យើងរួមគ្នាប្រឆាំងតវ៉ា និងប្រកាសមិនទទួល ស្គាល់ជាដាច់ខាតរាល់ការកែប្រែខ្សែព្រំដែនដោយឯកតោភាគី ឬដោយប្រើប្រាស់កម្លាំង ទាំងពេលកន្លងមក បច្ចុប្បន្ន និង អនាគត។

ប្រជាទីស្នំ ២៣៣ ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំមមី អដ្ឋស័ក ព.ស.២៥៧០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦

